

ร่างรายงาน
โครงการสิทธิจากเรื่องถึงฟังของไอแอลโอ
การประชุมคณะกรรมการกำกับติดตามโครงการครั้งที่ 6
7 มีนาคม 2561 เวลา 14.30-17.00 น. ณ โรงแรมสุโกศล

มติและประเด็นหารือ

- ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการติดตามโครงการครั้งที่ 5
- ที่ประชุมรับทราบความคืบหน้าภายใต้วัตถุประสงค์สี่ด้าน
- วัตถุประสงค์ 1) เรื่องความคืบหน้าเกี่ยวกับกรอบนโยบายและกฎหมายและการให้สัตยาบัน P. 29 และ C. 188 ยังคงต้องมีการทำงานและหารือกันต่อไปอีก
- วัตถุประสงค์ 2) เรื่องการฝึกอบรมที่จัดโดยกสร./ไอแอลโอสำหรับผู้ตรวจแรงงานบนเรือประมงและโรงงานแปรรูปอาหารทะเล กำลังมีการปรับหลักสูตรการอบรมสำหรับผู้ตรวจแรงงานใหม่ให้เป็นมาตรฐานและปรับปรุงคู่มือการฝึกอบรมให้เหมาะสมและทันสมัย
- วัตถุประสงค์ 3) ความคืบหน้าเกี่ยวกับแผนงานร่วมแนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ตีระหว่างสมาคมอุตสาหกรรมทูน่าไทย-สมาคมอาหารแช่เยือกแข็งไทย แผนงานฝึกอบรมนำร่องร่วมกันกับไทยยูเนี่ยนและสหพันธ์แรงงานขนส่งระหว่างประเทศสำหรับเจ้าของเรือประมง และความร่วมมือกับ ETI เกี่ยวกับแผนงานแนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ดีและการศึกษาวิจัยที่กำลังจะมีขึ้นเกี่ยวกับผลกระทบต่อแรงงานจากยุทธศาสตร์การเลือกซื้อจากแหล่งสินค้าของผู้ซื้อ
- วัตถุประสงค์ 4) รายงานสถานการณ์ล่าสุดโดยภาคีประชาสังคมและสหภาพแรงงาน คือ มูลนิธิสรส. สเดลลา มาริส รักษ์ไทย อ็อกซ์แฟม มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา สหพันธ์แรงงานขนส่งระหว่างประเทศ และมูลนิธิการศึกษาเพื่อการพัฒนา
- ที่ประชุมรับทราบข้อค้นพบพื้นฐานและให้คำมั่นที่จะทำงานร่วมกันเพื่อมุ่งสู่การทำงานที่มีคุณค่าในภาคการประมงและแปรรูปอาหารทะเล
- ที่ประชุมรับทราบความคืบหน้าของการดำเนินการภายใต้กรอบการติดตามและประเมินผล และเชิญให้มีการแสดงความเห็นเพิ่มเติมและข้อมูลสถานการณ์ล่าสุด
- ที่ประชุมรับทราบความคืบหน้าของงานศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความมีประสิทธิภาพของช่องทาง MOU และสถานะของตลาดแรงงาน (จะมีการเผยแพร่รายงานในเดือนเมษายน 2561) และผลกระทบจากแนวปฏิบัติด้านการซื้อของห่วงโซ่อุปทานระดับโลกต่อผู้ป้อนสินค้าของไทย (ข้อมูลเบื้องต้น/รายงานจะได้รับการเผยแพร่ในเดือนพฤษภาคม 2561)
- การประชุมคณะกรรมการติดตามโครงการครั้งถัดไปจะไม่ช้าไปกว่าเดือนกันยายน 2561 โดยน่าจะเป็นในเดือนกรกฎาคม 2561
- ที่ประชุมรับทราบรายจ่ายที่ใช้ไปแล้วและรายจ่ายผูกพันรวมกันมีสัดส่วนราวร้อยละ 40 ของงบประมาณปี 2559-2662
- การประชุมคณะกรรมการติดตามโครงการฯ ครั้งที่ 7 จะมีขึ้นก่อนเดือนกันยายน 2561 โดยน่าจะเป็นในเดือนกรกฎาคม 2561

วาระที่ 1 ประธานร่วมกล่าวต้อนรับ

คุณจรินทร์ จักกะพาก ปลัดกระทรวงแรงงานและคุณลุยซา ราเกอร์ อุปทูตของคณะผู้แทนสหภาพยุโรป ร่วมเป็นประธานในการประชุมคณะกรรมการกำกับติดตามโครงการครั้งที่ 6 เป็นครั้งแรก คุณราเกอร์กล่าวว่ามีความคืบหน้าไปมากนับตั้งแต่การประชุมครั้งที่แล้ว การประชุมครั้งที่ 6 นี้จะพิจารณาความคืบหน้าของกิจกรรมต่างๆ ภายใต้วัตถุประสงค์สี่ข้อ การศึกษาพื้นฐานและการประเมินผลช่วงกลางโครงการ

วาระที่ 2 สรุปมติการประชุมคณะกรรมการติดตามโครงการฯ ครั้งที่ 5 และรับรองบันทึกการประชุม

คุณอัญมณี ทับทิมศรี ผู้ประสานงานพื้นที่ระดับประเทศของไอแอลโอ รายงานเกี่ยวกับประเด็นหรือที่สำคัญและมติในที่ประชุมคณะกรรมการกำกับติดตามโครงการ ครั้งที่ 5 ที่ประชุมรับทราบความคืบหน้าภายใต้วัตถุประสงค์สี่ข้อ รวมถึงความคืบหน้าของการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการคุ้มครองค่าจ้างด้วยระบบการจ่ายค่าจ้างแบบอิเล็กทรอนิกส์ โทรนิคและควมมีประสิทธิภาพของช่องทางการย้ายถิ่นภายใต้ MoU ที่ทำกับประเทศเพื่อนบ้าน คณะกรรมการกำกับติดตามโครงการเห็นพ้องว่าหลายประเด็นในการศึกษาพื้นฐานจะต้องได้รับการพิจารณาเพิ่มเติมต่อไปและอาจสะท้อนไว้ในการศึกษาเส้นจบ (endline study) ก็ได้ ที่ประชุมรับรองกรอบการติดตามและประเมินผล เว็บไซต์ของโครงการคือ shiptoshorerights.org จะได้รับการเปิดตัวเร็วๆ นี้ และจะมีการจัดทำข้อมูลเผยแพร่ในภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน ที่ประชุมรับทราบรายงานการเงินว่ารายจ่ายที่ใช้ไปแล้วและรายจ่ายผูกพันรวมกันมีสัดส่วนราวร้อยละ 40 ของงบประมาณโครงการทั้งหมด

มติที่ประชุม

ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ 5

วาระ 3.1 ความคืบหน้าเกี่ยวกับกิจกรรมโครงการ แผนงาน การติดตาม และประเมินผล

วัตถุประสงค์ 1: สร้างความเข้มแข็งให้กับกรอบกฎหมาย นโยบาย และการกำกับดูแล

คุณวิไลวรรณ โกยแก้วพริ้ง ผู้อำนวยการอาวุโส กลุ่มงานมาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ กระทรวงแรงงาน รายงานการดำเนินการต่างๆ ของกระทรวงแรงงานและก้าวต่อไปเพื่อการให้สัตยาบัน P.29 (พิธีสารแรงงานบังคับ) และ C.188 (อนุสัญญาว่าด้วยการทำงานในภาคการประมง) ในส่วนของพิธีสาร P.29 กระทรวงแรงงานได้จัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการบังคับใช้แรงงานที่อยู่บนฐานการวิเคราะห์ช่องว่างทางกฎหมายในพ.ร.บ.คุ้มครองแรงงานและพ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ กระทรวงแรงงานได้จัดการรับฟังความคิดเห็นเบื้องต้นและการประชาสัมพันธ์ในเดือนกุมภาพันธ์ที่กรุงเทพฯ และสมุทรสาคร ในการรับฟังความคิดเห็นครั้งแรก ผู้เข้าร่วมแสดงความเห็นเกี่ยวกับคำนิยามของคำว่าเกณฑ์แรงงานกับการบังคับใช้แรงงาน การจัดตั้งกลไกการแก้ไขและเยียวยา และการกำหนดโทษอัตราสูงสำหรับนายจ้างที่ทำความผิดฐานบังคับใช้แรงงาน ไอแอลโอได้แสดงความเห็นต่อร่างกฎหมายดังกล่าวไว้โดยละเอียด

กระทรวงแรงงานได้ดำเนินการในลักษณะเดียวกันสำหรับการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวกับ C.188 และเห็นชอบที่จะขอร่างกฎหมายขึ้นมาให้เป็นฉบับเดียว แทนที่จะแก้ไขกฎหมายหลายฉบับที่ออกมาภายใต้กำกับหน่วยงานรัฐต่างๆ กระทรวงแรงงานคาดว่าจะจัดทำร่าง พ.ร.บ.แรงงานในภาคการประมงแล้วเสร็จภายในวันที่ 15 มีนาคม 2561 โดยกำหนดที่จะจัดการรับฟังความคิดเห็นและการประชาสัมพันธ์ในปลายเดือนมีนาคม นอกจากนี้ กระทรวงแรงงานอยากขอความสนับสนุนทางวิชาการและงบประมาณจากไอแอลโอสำหรับการสัมมนาเชิงปฏิบัติการหรือไต่ถามของกระทรวงแรงงาน-ไอแอลโอด้วย

คุณเจสัน จัดด์ เจ้าหน้าที่วิชาการอาวุโสของไอแอลโอ รายงานความคืบหน้าภายใต้วัตถุประสงค์ 1 โดยระบุว่าไอแอลโอได้:

- ทำการศึกษาเส้นฐานแล้วเสร็จ
- จัดทำโครงการนักศึกษาสำหรับการระบุชี้กรณีและการดำเนินคดีภายใต้กฎหมายแรงงานบังคับที่กำลังจะออกมา
- ให้ความเห็นอย่างเป็นทางการและความสนับสนุนทางวิชาการต่อคณะกรรมการร่างกฎหมายเกี่ยวกับ P.29 และ C.188 และการประชาพิจารณ์
- จัดทำร่างแนวทางเกี่ยวกับการบริโภคอาหารและน้ำประจำวันให้กับกระทรวงแรงงาน
- ดำเนินการหารือวางแผนงานกับรัฐบาลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงกรอบกฎหมายและการศึกษาเชิงเปรียบเทียบ
- ร่างข้อค้นพบจากการศึกษาเกี่ยวกับความมีประสิทธิภาพของช่องทาง MOU และพลวัตของตลาดแรงงาน ในการศึกษาช่องทาง MOU นั้น รัฐบาลเมียนมาขอรับข้อเสนอที่จะให้มีการฝึกอบรมก่อนเดินทางออกนอกประเทศ สำหรับแรงงานประมงหลังการให้สัตยาบัน C.188 ของรัฐบาลไทย

การหารือในที่ประชุม

ต่อคำถามจากสภาองค์การนายจ้างแห่งประเทศไทยที่ว่ารัฐบาลเมียนมาได้พิจารณาที่จะให้สัตยาบัน C.188 ด้วยหรือไม่ มีคำตอบว่ารัฐบาลเมียนมายังไม่ได้ให้สัตยาบัน C.188 โครงการได้เสนอต่อรัฐบาลกัมพูชาไปแบบเดียวกันที่จะให้มีการฝึกอบรมก่อนออกเดินทางสำหรับแรงงานประมง แต่ไม่สำเร็จ ไอแอลโอและองค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (ไอโอเอ็ม) ได้ร่วมกันจัดทำวิดีโอเกี่ยวกับสิทธิแรงงานสำหรับแรงงานที่สามารถใช้ในการฝึกอบรมได้

ประเด็นหารือ: ที่ประชุมรับทราบความคืบหน้าเกี่ยวกับกรอบนโยบายและกฎหมายและการให้สัตยาบัน P. 29 และ C.188 ว่ายังต้องมีการทำงานและหารือกันต่อไปอีก

วัตถุประสงค์ 2: การตรวจแรงงานและการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิผลมากขึ้น

คุณจัดด์รายงานแทนประธานร่วมจากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (กสร.) เกี่ยวกับความคืบหน้าภายใต้วัตถุประสงค์ 2 ดังนี้:

- กสร.ได้รับการอนุมัติตำแหน่งผู้ตรวจแรงงานใหม่ 186 คน และโครงการก็ให้คำมั่นที่จะให้ความสนับสนุนทางวิชาการและงบประมาณ รวมถึงหลักสูตรการตรวจแรงงานระดับประเทศใหม่สำหรับการอบรมผู้ตรวจแรงงานเหล่านี้
- เริ่มทำงานร่วมกับไอแอลโอในการเก็บรวบรวมข้อมูลการตรวจแรงงานประมง/อาหารทะเลและระบบการบริหารจัดการ
- พิจารณาการปรับปรุงเครื่องมือตรวจแรงงานที่ศูนย์ควบคุมการแจ้งเรือเข้า-ออก
- มีการจัดอบรมเทคนิคการตรวจแรงงานสามครั้งที่กรุงเทพฯ สงขลา และภูเก็ต ในปี 2560 จากนั้นมีการประชุมประเมินผล และวางแผนจัดอบรมขั้นสูงในเดือนมีนาคม พฤษภาคม และมิถุนายน 2561 ที่ชลบุรี สงขลา และภูเก็ต
- การศึกษาเกี่ยวกับการคุ้มครองค่าจ้างของแรงงานประมงด้วยระบบการจ่ายค่าจ้างแบบอิเล็กทรอนิกส์ ไอแอลโอทำงานร่วมกับกสร.และศปม.ในการเผยแพร่เอกสารและวิดีโอให้กับแรงงานเพื่อแนะนำวิธีใช้เครื่องเอทีเอ็ม ไอแอลโอร่วมประชุมกับกสร.ที่ตรงเกี่ยวกับการเปลี่ยนจากระบบการจ่ายค่าจ้างด้วยเงินสดเป็นการจ่ายผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ และนำเสนอผลการศึกษาเส้นฐานด้วย

ประเด็นหารือ: การฝึกอบรมในปี 2561 โดยกสร./ไอแอลโอสำหรับผู้ตรวจแรงงานบนเรือประมงและในโรงงานแปรรูปอาหารทะเล และการปรับปรุงหลักสูตรระดับประเทศสำหรับผู้ตรวจแรงงานใหม่ รวมถึงการปรับปรุงคู่มือและเครื่องมือการอบรม

วัตถุประสงค์ 3: ปรับปรุงการปฏิบัติสอดคล้องกับมาตรฐานแรงงานหลัก (แนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ดี)

คุณปรานต์ สยามวลา กรรมการสภาองค์การนายจ้างแห่งประเทศไทย กล่าวถึงมุมมองของธนาคารกรุงศรีอยุธยาที่มีความเห็นในทางลบเกี่ยวกับบัญชีธนาคารสำหรับแรงงานประมงข้ามชาติเนื่องจากข้อบังคับที่เข้มงวดของธนาคารแห่งประเทศไทยเกี่ยวกับการระงับตัวของลูกค้าที่เปิดบัญชีธนาคารหรือมาตรการ “รู้จักลูกค้า” (Know your customers) เนื่องจากแรงงานประมงส่วนใหญ่ยากต่อการติดตาม การต้องจัดทำรายงานเพิ่มเติมจะเป็นภาระแก่ธนาคาร และธนาคารมองว่าแรงงานข้ามชาติจะไม่ได้ให้ผลกำไรแก่ธนาคารเนื่องจากแรงงานข้ามชาติส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่จะไม่เก็บเงินไว้ในบัญชีเป็นเวลานาน เขาเสนอให้กระทรวงแรงงานและไอแอลโอหรือกับธนาคารแห่งประเทศไทยให้ผ่อนคลยข้อบังคับเรื่องการรายงาน เขาเชิญให้สมาคมอุตสาหกรรมทูน่าไทยและสมาคมอาหารแช่เยือกแข็งไทยรายงานความคืบหน้าเกี่ยวกับแผนงานร่วมแนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ดี สมาคมอุตสาหกรรมทูน่าไทยรายงานว่ากรอบรอบแรกภายใต้แผนงาน (พฤษภาคม 2561) จะมุ่งเน้นการบริหารจัดการคณะกรรมการสวัสดิการ

คุณสุภาวดี โชติกิจัน ผู้ประสานงาน โครงการระดับประเทศของไอแอลโอ รายงานว่าโครงการได้:

- วางแผนที่จะจัดตั้งองค์คณะกำกับดูแลแนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ดีภายใต้แผนงานร่วมของสมาคมอุตสาหกรรมทูน่าไทยและสมาคมอาหารแช่เยือกแข็งไทย
- ลงนามในข้อตกลงกับสมาคมอุตสาหกรรมทูน่าไทยและสมาคมอาหารแช่เยือกแข็งไทยสำหรับแผนงานร่วมเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับหลักการแนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ดี
- เสนอแผนงานฝึกอบรมร่วมแนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ดีกับไทยยูเนียนและสหพันธ์แรงงานขนส่งระหว่างประเทศสำหรับเจ้าของเรือประมง
- เสนอความร่วมมือกับความริเริ่มด้านการค้าที่มีจริยธรรม (ETI) เกี่ยวกับแผนงานแนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ดี และการศึกษาวิจัยผลกระทบต่อแรงงานจากยุทธศาสตร์การเลือกแหล่งสินค้าของผู้ซื้อ

การหารือในที่ประชุม

กระทรวงแรงงานเสนอว่าควรมีการจัดอบรมแนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ดีให้กับเจ้าของเรือประมงโดยร่วมมือกับสมาคมการประมงแห่งประเทศไทยและช่วยเตรียมให้พวกเขาพร้อมสำหรับการปฏิบัติสอดคล้องกับมาตรฐานใน C.188 สมาคมอุตสาหกรรมทูน่าไทยอธิบายว่าประเทศไทยโดยมากแล้วนำเข้าทูน่าเพื่อการแปรรูป และกรมประมงออกไปรับรองทูน่าที่ส่งออกจากไทยเพียงร้อยละ 5 เป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งที่จะให้สมาคมการประมงฯ มีบทบาทในแผนงานแนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ดี สภาองค์การนายจ้างเสริมว่าไม่ใช่เรื่องยากที่จะรับแนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ดีไปปฏิบัติสำหรับอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเล แต่ยากกว่ามากสำหรับเรือประมง

ประเด็นหารือ: ที่ประชุมรับทราบความคืบหน้าเกี่ยวกับแผนงานร่วมแนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ดีระหว่างสมาคมอุตสาหกรรมทูน่าไทย-สมาคมอาหารแช่เยือกแข็งไทย แผนงานฝึกอบรมสำหรับเจ้าของเรือประมงร่วมกับไทยยูเนียนและสหพันธ์แรงงาน

ขนส่งระหว่างประเทศ และความร่วมมือกับ ETI เกี่ยวกับแผนงานแนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ดีและการศึกษาวิจัยผลกระทบต่อแรงงานจากยุทธศาสตร์การเลือกแหล่งสินค้าของผู้ซื้อที่กำลังจะดำเนินการ

วัตถุประสงค์ 4: สร้างความเข้มแข็งให้กับกิจกรรมของแรงงานและการเข้าถึงบริการสนับสนุนต่างๆ

ดร. พงศ์วุฒิ พงศ์ศิลาภรณ์ รองเลขาธิการสมาพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ (สรส.) รายงานว่า สรส. ได้มีความคืบหน้าในการจัดตั้งเครือข่ายแรงงานแปรรูปอาหารทะเลที่สงขลาและชลบุรี สรส. ได้เผยแพร่ความรู้และจัดตั้งเครือข่ายผู้นำแรงงานที่สงขลาเพื่อรับข้อร้องเรียนและมีบทบาทในการเจรจาหารือเพื่อแก้ไขข้อพิพาทและกำหนดท่าทีในการต่อรองร่วม หลังจากมีการจัดการฝึกอบรมอย่างเข้มข้นมาเป็นเวลาหนึ่งปี ปีที่สองจะมุ่งเน้นการผลักดันนโยบายและเจรจากับรัฐบาลและนายจ้าง ไอแอลโอได้ลงนามในข้อตกลงดำเนินการกับองค์กรประชาสังคมอื่นๆ อีกหลายแห่งที่มีความชำนาญหลากหลาย เช่น สุขภาพ กฎหมาย และ/หรือการศึกษา เขาเชิญให้องค์กรประชาสังคมอื่นรายงานสั้นๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานในพื้นที่

- สเทลล่ามาริสได้จัดตั้งศูนย์อภิบาลผู้เดินทางทะเลสามแห่งที่ชลบุรี ระยอง และปัตตานี เพื่อรับข้อร้องเรียนจากแรงงานและส่งต่อให้กับกสร. สรชล. และสปมผ. ที่ระยองมีแรงงานไม่มากเนื่องจากไม่มีใบอนุญาตเรือประมงและแรงงานจำนวนมากได้ย้ายไปทำงานที่จังหวัดอื่น ข้อร้องเรียนส่วนใหญ่ของแรงงานคือเรื่องค่าจ้าง และสเทลล่ามาริสได้ช่วยเหลือแก้ไขปัญหาก่อนที่จะกลายเป็นคดีความทางกฎหมาย นอกจากนี้ก็มีการจัดฝึกอบรมหลายครั้งและแจกจ่ายเอกสารเผยแพร่ของโครงการสิทธิจากเรือถึงฝั่งเวลาลงพื้นที่
- รัศมีไทยแจกจ่ายเอกสารเผยแพร่ของโครงการสิทธิจากเรือถึงฝั่งให้กับแรงงาน รัศมีไทยจัดการประชุมหรือไต่สวนภาคในสามจังหวัด คือ สมุทรสาคร สุราษฎร์ธานี และปัตตานี ขณะนี้กำลังจัดการกับกรณีแรงงาน 200 คนจากบริษัทที่ถูกปิดไปและต้องโอนย้ายแรงงานเหล่านั้นไปโรงงานอื่นๆ โดยวิซ่าของแรงงานใกล้จะหมดอายุ กสร. ได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือแล้ว
- งานที่ออกซ์เฟมทำกับโครงการหลักๆ แล้วเป็นการรณรงค์ต่อสาธารณะและผู้นำปติกและผู้บริหาร มีการจัดงานเทศกาลอาหารทะเล (Fisherfolk in Bangkok) ประจำปีครั้งที่ 4 เกี่ยวกับการประมงที่ยั่งยืนเพื่อสร้างความเข้าใจที่ดีขึ้นในหมู่ผู้บริหารและสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับคุณภาพของแรงงานประมง
- สหพันธ์แรงงานขนส่งระหว่างประเทศได้ลงพื้นที่พบแรงงานประมง 200 คน มอทยาและอุปกรณ์การแพทย์และฝึกอบรมการปฐมพยาบาล โดยได้รับความสนับสนุนจากโครงการ มีการร่วมกับไทยยูเนียนจัดทำหลักปฏิบัติสำหรับใช้กับเรือประมงโดยรวมถึงการจัดการปัญหาข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการละเมิดค่าจ้างและจัดตั้งกลไกร้องเรียนสำหรับกรณีละเมิดต่างๆ มีการวางแผนจัดการฝึกอบรมเกี่ยวกับหลักปฏิบัติที่สงขลาพร้อมกับโครงการสิทธิจากเรือถึงฝั่งและไทยยูเนียน และจะมีการขยายไปยังปัตตานี หลักปฏิบัติได้รับการอัปเดตไว้ที่เว็บไซต์ของไทยยูเนียน
- มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนากำลังจัดทำคู่มือสามฉบับเกี่ยวกับสิทธิแรงงานขั้นพื้นฐาน การบริหารจัดการกรณีปัญหา และการดำเนินการตามขั้นตอนกฎหมาย การประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งแรกจะมีขึ้นในวันที่ 21-22 มีนาคม 2561 นอกจากนี้ มูลนิธิฯ ยังให้บริการปรึกษาทางกฎหมายด้วย

- เครือข่ายองค์กรด้านประชากรข้ามชาติผลักดันนโยบายเพื่อแรงงานข้ามชาติและผู้ลี้ภัย ตลอดจนจัดทำเอกสารแสดงจุดยืน อย่างเช่นเรื่องมาตรา 83 ของพระราชกำหนดการประมงและพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว

คุณอัญมณี ทับทิมศรี ผู้ประสานงานพื้นที่ระดับประเทศของไอแอลโอ รายงานความคืบหน้าของกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

- โครงการมีการดำเนินงานภายใต้ข้อตกลงกับสหภาพและองค์กรประชาสังคม 6 แห่ง โดยเข้าถึงและให้ประโยชน์โดยตรงแก่แรงงานทั้งสิ้นกว่า 7,000 คนตั้งแต่ปลายปี 2559 เป็นต้นมา
- การจัดฝึกอบรมและให้ข้อมูลแก่แรงงานในภาคการประมงและอาหารทะเลโดยสรส./สหพันธ์แรงงานขนส่งระหว่างประเทศและรักษ์ไทย
- โครงการให้ความสนับสนุนแก่ศูนย์ใหม่สองแห่งของสหพันธ์แรงงานขนส่งระหว่างประเทศ/เครือข่ายสิทธิแรงงานประมง
- จัดทำโครงการสนับสนุนการศึกษานำร่องกับมูลนิธิการศึกษาเพื่อการพัฒนา
- ขอข้อเสนอสำหรับการให้ความสนับสนุนการศึกษาแก่นักเรียนที่ทำเรือปัตตานีจากครอบครัวแรงงานข้ามชาติ/สเตลลามาวิส
- นำการประชุมไตรภาคีพลัสระดับจังหวัดระยะแรกที่ชลบุรี พังงา สงขลา ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี และปัตตานี

ประเด็นหารือ: ที่ประชุมรับทราบความคืบหน้าของกิจกรรมในพื้นที่ของสหภาพและองค์กรประชาสังคมแต่ละแห่ง

ข้อค้นพบจากการศึกษาเบื้องต้น

คุณจัดค์เชิญผู้เข้าร่วมหารือเกี่ยวกับงานส่วนต่างๆ ของงานร่วมของภาคีพันธมิตร ที่จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงตามข้อค้นพบจากการศึกษาเบื้องต้น

การหารือในที่ประชุม

- สภาองค์กรนายจ้างอธิบายว่าธนาคารทำงานกับผู้ซื้อจากสหภาพยุโรปด้วยเช่นกัน และมีประกันความเสี่ยงของสินค้าโดยพิจารณาจากเรื่องการใช้แนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ดี ธนาคารกรุงศรีอยุธยาหารือกับ WWF เกี่ยวกับการยกระดับมาตรฐานในภาคการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ แต่ยังไม่มีความสนใจจากผู้ซื้อที่จะลงทุนในเรื่องมาตรฐานของผู้ป้อนสินค้า ควรจะมีการรวมค่าธรรมเนียมอยู่ในราคาซื้อสำหรับผู้ซื้อเพื่อแลกกับการที่ผู้ป้อนสินค้าต้องปฏิบัติตามข้อตกลงกับมาตรฐานแรงงานที่สูงขึ้น สมาคมการค้าต่างประเทศของสหภาพยุโรปได้ร่วมงานกับผู้ซื้อที่เต็มใจจะสนับสนุนการปฏิบัติตามข้อตกลงด้านแรงงานที่สูงขึ้น
- ไอแอลโอเสริมว่ามาตรฐานและหลักการแนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ดีกำลังได้รับความยอมรับในอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเล แต่ยังไม่เป็นเช่นนั้นในอุตสาหกรรมประมง ไอแอลโอกำลังวางแผนที่จะทำการสำรวจผู้ซื้อ/ผู้ป้อนสินค้าในปี 2561 ในเรื่องผลกระทบต่อแรงงานต่อยุทธศาสตร์การเลือกแหล่งสินค้าของผู้ซื้อ จะมีการจัดพิมพ์และแจกจ่ายคู่มือแนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ดีในการอบรมที่กำลังจะจัดขึ้นเพื่อช่วยให้สมาคมอุตสาหกรรมยกระดับมาตรฐานในภาคประมงและอาหารทะเล

- สรศ.เสนอว่าจำเป็นต้องมีการร่วมมือและหารือในหมู่สหภาพและองค์กรประชาสังคมให้มากขึ้นเพื่อผลักดันกระบวนการและสร้างความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์
- กระทรวงแรงงานเสริมว่าข้อค้นพบจากการศึกษาเส้นฐานควรถูกผนวกเข้าไปในแผนงานแนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ดีโดยสมัครใจ มีพื้นที่สำหรับความร่วมมือกับสหพันธ์แรงงานขนส่งระหว่างประเทศในการแนะนำหลักปฏิบัติให้กับห่วงโซ่อุปทานทั้งหมดและเพื่อใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มี

แผนงาน 2561

คุณจัดตั้งชี้แจงข้อเสนอการเปลี่ยนแปลงในแผนงานโครงการที่สำคัญ:

- วัตถุประสงค์ 2 ปรับเรื่องการจัดบรรจุงานให้เป็นการมุ่งเน้นการอบรมก่อนออกเดินทาง
- วัตถุประสงค์ 2 ปรับเรื่ององค์คณะไตรภาคีกำกับดูแลเรื่องการตรวจแรงงานให้เป็นหน่วยงานที่คณะกรรมการกำกับติดตามโครงการมอบหมายเมื่อสิ้นสุดโครงการ
- วัตถุประสงค์ 2 ปรับการพัฒนาาระบบติดตามเรือ VMS ให้มีการสนับสนุนการพัฒนาเมทริกซ์เรื่องความเสี่ยงแรงงาน

การหารือในที่ประชุม

- ประธานร่วมจากสหภาพยุโรปถามเกี่ยวกับการห็นเหตุการให้ความสำคัญจากการพัฒนาระบบติดตามเรือ VMS ไปเน้นที่เมทริกซ์เรื่องความเสี่ยงแรงงาน เธอเสนอให้มีการหารือเพิ่มเติมในเรื่องการเปลี่ยนแปลงแผนงานนี้
- กรมประมงได้จัดทำระบบการใช้สัญลักษณ์แสดงเรือประมงที่มีความเสี่ยงจากค่าไปสูง จะมีการตรวจแรงงานสำหรับเรือประมงที่มีความเสี่ยงสูง

ประเด็นหารือ: ที่ประชุมรับทราบเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงสำคัญในแผนงานที่มีการเสนอ แต่เสนอให้หารือเพิ่มเติมกับกรมประมงเกี่ยวกับการผนวกมาตรการความเสี่ยงแรงงานกับข้อมูล VMS มากขึ้น

กรอบการติดตามและประเมินผล

คุณสุภาวดี โชติภักดิ์ ผู้ประสานงานโครงการระดับประเทศของไอแอลโอ ชี้แจงว่าคณะทำงานโครงการของไอแอลโอได้ปรับส่วนความคืบหน้าการดำเนินการในกรอบการติดตามและประเมินผลให้ทันสมัยมากขึ้น โดยเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลช่วงกลางโครงการ เธอเชิญให้ผู้เข้าร่วมแสดงความเห็นต่อกรอบการติดตามและประเมินผลและปรับปรุงให้ทันสมัยตามความเห็นสมควร

ประเด็นหารือ: ที่ประชุมรับทราบเกี่ยวกับความคืบหน้าของการดำเนินการเกี่ยวกับกรอบการติดตามและประเมินผลและเชิญให้ผู้เข้าร่วมพิจารณาและแสดงความเห็นต่อกรอบดังกล่าว

วาระ 3.2 การประเมินผลช่วงกลางโครงการ

คณะทำงานโครงการของไอแอลโอขอขอบคุณสมาชิกคณะกรรมการติดตามโครงการสำหรับการมีส่วนร่วมในการประเมินผลช่วงกลางโครงการ และแนะนำ *คุณรุช โบเวน และคุณโรยทราย วงศ์สุบรรณ คณะผู้ประเมิน* เพื่อนำเสนอผลการประเมินและข้อเสนอแนะ

คุณโบเวนอธิบายความเป็นมา วัตถุประสงค์ และวิธีการประเมินกลางโครงการ ซึ่งประกอบด้วยการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และการลงพื้นที่ เธอประเมินการออกแบบโครงการและความคืบหน้าโดยเทียบกับเกณฑ์การประเมินในเรื่องความสำคัญเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ ประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ความยั่งยืน การประสานงาน และการสร้างความรับรู้เกี่ยวกับโครงการ เธอแจกแจงข้อค้นพบหลักภายใต้วัตถุประสงค์แต่ละข้อของโครงการ กรอบการติดตามและประเมินผล และการเผยแพร่และการสร้างความรับรู้เกี่ยวกับโครงการ ข้อเสนอแนะบางส่วนมีดังนี้

- ดำเนินเพื่อมุ่งเน้นยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายหลักของโครงการที่จะปรับปรุงสภาพการทำงานและสิทธิในการทำงาน
- ดำเนินแผนการปฏิรูปกฎหมาย: เพื่อสร้างผลกระทบเพิ่มเติมต่อกรอบกฎหมายและการกำกับดูแล ไอแอลโอควรให้ความสนับสนุนแก่กระทรวงแรงงานในการจัดทำแผนและแนวทางในการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายที่คาดหมาย
- การเข้าถึงหลักประกันทางสังคมของแรงงานในภาคอุตสาหกรรม: แสวงหาโอกาสสนับสนุนการเข้าถึงค่าชดเชยของแรงงานด้วยการผลักดันแก้ไขกฎหมาย การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่สำนักงานประกันสังคมเกี่ยวกับการใช้กฎระเบียบ และการผลักดันขององค์กรประชาสังคมในเรื่องการเข้าถึงค่าชดเชยในกรณีบาดเจ็บจากการทำงาน
- การประสานงานองค์กรประชาสังคม: ภาคีองค์กรประชาสังคมและสหภาพแรงงานควรใช้โอกาสจากโครงการนี้ในการเพิ่มการจัดตั้งและผลักดันร่วมกัน ในขณะที่เดียวกันโครงการก็สามารถสร้างโอกาสเพิ่มเติมสำหรับการประสานงานและแลกเปลี่ยนแนวทางการทำงานและเครื่องมือต่างๆ
- สมาคมลูกจ้างและการจัดตั้ง: ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งในยุทธศาสตร์การสิ้นสุดโครงการ โครงการควรรวบรวมบันทึกแนวทางต่างๆ ในการจัดตั้งและนำเสนอแนวทางที่ได้ผลให้กับฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและไอแอลโอในระดับระหว่างประเทศ
- แผนงานแนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ดี: โครงการและสมาคมที่เข้าร่วมควรหาหนทางในการดึงภาคการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้เข้ามามีบทบาทในแผนงานแนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ดีและทำงานกับสมาคมต่างๆ ในการพัฒนาทางเลือกต่างๆ ในการการจัดตั้งศูนย์แนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ดีให้มีความยั่งยืน
- การประสานงานบริการต่างๆ: ทำงานกับภาคีระดับจังหวัดเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับกลไกการประสานงานไคร่ภาคีระดับจังหวัดให้มีความยั่งยืนและบูรณาการงานบริการสำหรับแรงงาน
- เพศสภาพ: กำหนดยุทธศาสตร์เพศสภาพในรูปของแนวทางการนำประเด็นเพศสภาพเป็นประเด็นหลักและการดำเนินการที่สนองตอบต่อประเด็นเพศสภาพ
- กรอบการติดตามและประเมินผล: ปรับกรอบให้รวมเป้าหมายของตัวชี้วัดที่เป็นหลักหมายแสดงความคืบหน้าโดยลำดับ และปรับผลลัพธ์บางประการและตัวชี้วัดของผลลัพธ์เหล่านั้นให้สะท้อนให้เห็นว่าผลลัพธ์เกิดจากโครงการนี้
- การขยายเวลาโครงการ: ไอแอลโอและสหภาพยุโรปสำรวจทางเลือกในการขยายระยะเวลาโครงการออกไปอีกอย่างน้อย 6 เดือน โดยไม่หวั่นไหวหรือไม่หวั่นไหวเพิ่มเติม

การหารือในที่ประชุม

สหภาพยุโรปกล่าวว่าโครงการมีเป้าหมายสูงส่งหลายอย่าง และสหภาพยุโรปพร้อมหารือกับไอแอลโอเกี่ยวกับการขยายเวลาโครงการและเพื่อระบุส่วนที่จำเป็นต้องมีการทำงานเพิ่มเติม สบม.ถามว่าเกณฑ์พิจารณาและเนื้อหาส่วนใดภายใต้โครงการที่สามารถนำไปใช้เพื่อปรับปรุงสภาพการทำงานให้ดีขึ้น ก็ได้รับคำอธิบายว่าการบรรลุตามวัตถุประสงค์ทั้งสี่จะมีส่วนช่วยให้สภาพการทำงานของแรงงานดีขึ้น สภาองค์กรนายจ้างเน้นการทำงานกับผู้ซื้อมากขึ้นให้เต็มใจที่จะจ่ายในราคาที่เพิ่มขึ้นเพื่อ

แตกต่างกับการที่ผู้ป้อนสินค้าปฏิบัติตามข้อกำหนดที่สูงขึ้น ธนาคารต่างๆ สามารถช่วยเผยแพร่เอกสารเกี่ยวกับเอทีเอ็มผ่านช่องทางที่ตนมีอยู่ได้

ประเด็นหารือ: ที่ประชุมรับทราบผลการประเมินช่วงกลาง โครงการและเสนอให้มีการประชุมหารือเกี่ยวกับข้อค้นพบในรายละเอียด

วาระ 3.3 การศึกษาวิจัยและการเผยแพร่

คุณจัดด์รายงานความคืบหน้าเกี่ยวกับการศึกษาวิจัยที่ประกอบด้วยประสิทธิภาพของช่องทาง MOU และสถานะของตลาดแรงงาน (รายงานจะได้รับการเผยแพร่ในเดือนเมษายน 2561) และผลกระทบจากแนวปฏิบัติในการซื้อของห่วงโซ่อุปทานระดับโลกที่มีต่อผู้ป้อนสินค้าของไทย (ข้อมูลเบื้องต้น/รายงานจะได้รับการเผยแพร่ในเดือนพฤษภาคม 2561) การศึกษาระบบการจ่ายค่าจ้างแบบอิเล็กทรอนิกส์สำหรับแรงงานประมงได้รับการเผยแพร่ในการประชุมร่วมของคณะทำงานในเดือนกุมภาพันธ์ 2561 ข้อค้นพบหลักมีอย่างเช่น การสรุปวิธีการจ่ายค่าจ้างที่เป็นระบบดีแล้วของโรงงานแปรรูปอาหารทะเลที่สามารถนำไปใช้ได้กับแรงงานข้ามชาติในภาคการประมง และวิธีการส่งเงินกลับบ้านผ่านทางนายหน้าของแรงงานประมงมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลง ข้อเสนอแนะระยะสั้นมีอย่างเช่น ทำการรณรงค์ตามพื้นที่ทำเรือร่วมกับสมาคมการประมงฯ กับเจ้าของเรือประมงในเรื่องข้อกำหนดใหม่ๆ และเรื่องการจัดตั้งระบบอิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนการรณรงค์ตามพื้นที่ทำเรือและทางโซเชี่ยลมีเดียสำหรับแรงงานประมง

คุณชนิกานต์ โภชนกิจ ผู้ประสานงานโครงการระดับประเทศของไอแอลโอ รายงานความคืบหน้าเกี่ยวกับงานสื่อสาร เช่น เว็บไซต์ของโครงการและแผ่นพับเพื่อให้ความรู้กับแรงงาน

ประเด็นหารือ: ที่ประชุมรับทราบความคืบหน้าเกี่ยวกับงานศึกษาวิจัยและงานสื่อสาร

วาระ 3.4 รายงานการเงิน

คุณเจสัน จัดด์ รายงานการเงิน

- รายจ่ายทั้งสิ้นถึงปัจจุบัน: 1,655,610.01 เหรียญสหรัฐฯ; 1,349,322.15 ยูโร; 52,002,710.41 บาท
- รายจ่ายผูกพันทั้งสิ้น: 415,034.36 เหรียญสหรัฐฯ; 338,253.00 ยูโร; 13,036,229.25 บาท
- รายจ่ายที่จ่ายไปแล้วและผูกพันรวมทั้งสิ้น: 2,070,644.37 เหรียญสหรัฐฯ; 1,687,575.16 ยูโร; 65,038,971.07 บาท
- รายจ่ายที่จ่ายไปแล้วและผูกพันรวมทั้งสิ้นคิดเป็นร้อยละ 40 ของงบประมาณปี 2559-2562

ประเด็นหารือ: ที่ประชุมรับทราบรายงานการเงินของโครงการ

วาระ 4 กำหนดการประชุมคณะกรรมการติดตามโครงการครั้งถัดไป

ประธานร่วมเสนอประชุมกลางปี 2561 หรือหลังจากนั้น แต่ไม่เกินเดือนกันยายน 2561 คณะทำงานสามารถประชุมบ่อยครั้งขึ้นเพื่อหารือประเด็นเชิงเทคนิค

สภาองค์กรนายจ้างเสนอว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีจะระหว่างประเทศที่เอแบคน่าจะมาฝึกงานกับโครงการได้

ประเด็นหารือ: การประชุมครั้งถัดไปน่าจะเป็นกลางปี 2561 ไม่เกินกันยายน 2561 โดยจะมีการยืนยันกำหนดการที่ชัดเจนในภายหลัง

วาระ 5 กล่าวปิด

คุณแกรม บักลีย์ ผู้อำนวยการ ไอแอลโอประจำประเทศไทย กัมพูชา และลาว เสนอมุมมองเกี่ยวกับ โครงการและการประชุมคณะกรรมการติดตามโครงการฯ เขาชื่นชมกระทรวงแรงงานที่ดำเนินการคืบหน้าสู่การให้สัตยาบัน C.188 และ P.29 ไอแอลโอ จะทำงานกับรัฐบาลและภาคีต่อไปในการรณรงค์ให้ความรู้แก่แรงงานข้ามชาติในการใช้เครื่องเอทีเอ็ม เป็นเรื่องสำคัญที่ต้องดึงผู้ซื้อให้เข้ามามีส่วนร่วมในเรื่องแนวปฏิบัติด้านแรงงานที่ดีและเต็มใจจ่ายในราคาที่เพิ่มขึ้นสำหรับการปฏิบัติสอดคล้องกับมาตรฐานแรงงานที่สูงขึ้น เขาสนับสนุนให้ทุกฝ่ายร่วมเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีให้กับฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ข้อค้นพบจากการประเมินผลช่วงกลางโครงการจะต้องมีการหารือเพิ่มเติม รวมถึงเรื่องเหตุผลในการขยายเวลาโครงการด้วย เขาระบุว่าโครงการใหม่ของไอแอลโอที่จากรัฐบาลที่นำโดยคุณมี โจว วางแผนที่จะออกแบบและจัดตั้งองค์กรระดับภูมิภาคเพื่อจัดการปัญหาการค้ำฉวยและการบังคับใช้แรงงานในภาคการประมง นอกจากนี้ เขายังได้แนะนำคุณภารดี พฟลัก ผู้อำนวยการเฉพาะทางอาวุโสด้านหลักการและสิทธิขั้นพื้นฐานในการทำงาน ที่สามารถให้ความสนับสนุนในประเด็นแรงงานบังคับและอื่นๆ ได้

ปลัดกระทรวงแรงงานปิดการประชุมด้วยการย้ำการให้คำมั่นของรัฐบาลไทยที่จะคุ้มครองสิทธิของแรงงานทุกคนและจะดูแลให้แรงงานทั้งไทยและข้ามชาติได้ใช้สิทธิของตนเอง

ประธานร่วมจากสหภาพยุโรปกล่าวขอบคุณสมาชิกคณะกรรมการติดตามโครงการที่มาเข้าร่วมประชุม